Herkenningskaart zeeschildpadden

Er zijn vier soorten zeeschildpadden in Nederland aangetroffen, de soepschildpad, lederschildpad, dikkopschildpad en Kemps zeeschildpad. Het kaartje rechts toont alle bekende strandingen van deze vier soorten van 1707 tot 2015 in Nederland.

De soorten worden hieronder besproken om te helpen bij het determineren. Kijk altijd naar een combinatie van kenmerken! Maak bij twijfel foto's waarop het dier in een rechte hoek van opzij en van boven is gefotografeerd.

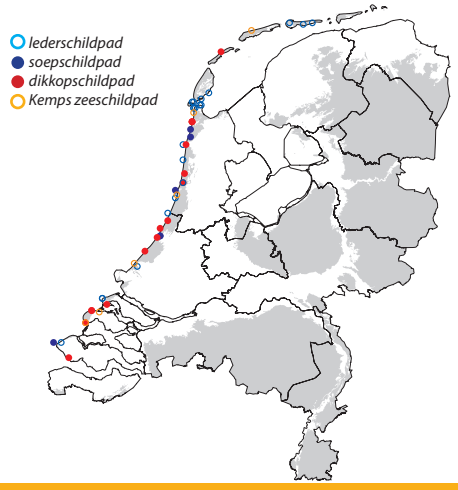

LET OP: Het is in Nederland verboden om een dode zeeschildpad, of delen daarvan, voorhanden te hebben en/of te prepareren. Het is om die reden ook belangrijk dat het dier zo spoedig mogelijk wordt gemeld bij Diergaarde Blijdorp of Naturalis Biodiversity Center, zie voorzijde van deze kaart.

Lederschildpad (*Dermochelys coriacea*)

Kenmerken

- Zeer groot, max. schildlengte tot 2 meter
- Kleur zwart
- Schild bedekt met leerachtige huid, naar achteren toe in een punt uitlopend
- Relatief flexibel schild met daaroverheen in de lengte grote richels

Meer lezen

- Goverse, E., M.L. Hilterman, P. Bonnet & R. de Ruiter, 2010. De lederschildpad: spectaculaire nieuwe waarnemingen in Nederland en een statusoverzicht. **RAVON 35 12(1): 5-10.** www.ravon.nl/tijdschrift

Soepschildpad (*Chelonia mydas*)

Kenmerken

- Max. schildlengte tot 120 cm
- Kleur bruin tot olijfkleurig, meestal met donkere stippen of marmertekening
- Kopschubben hebben opvallende, lichte randjes

Meer lezen

- Diepenbeek, A. van & R. Creemers, 2006. Herkenning amfibieën en reptielen. Stichting RAVON, Nijmegen, 144p.

Dikkopschildpad (*Caretta caretta*)

Kenmerken

- Max. schildlengte tot 124 cm
- Kleur roodbruin, vaak met groenbruine glans en overgroeid met zeepokken, algen en wieren
- Opvallend grote kop met verhoornde boven- en onderkaak

Meer lezen

- Goverse, E., M.L. Hilterman, M. Janse, A. Oosterbaan & H. Zwartepoorte, 2009. Dikkopschildpad: een bijzondere dwaalgast in Nederland. **RAVON 32 11(1/2): 8- 12.** www.ravon.nl/tijdschrift

Kemps zeeschildpad (*Lepidochelys kempii*)

Kenmerken

- Klein, max. schildlengte tot 80 cm
- Schild relatief rond en klein; is bijna net zo breed als lang
- Kleur lichtgrijs tot olijfgroen met wittige vlekken

Meer lezen

- Goverse, E., M.L. Hilterman, M. Janse & H. Zwartepoorte, 2009. Kemps zeeschildpad: een nog bijzonderder dwaalgast in Nederland. **RAVON 33 11(3): 38-43.** www.ravon.nl/tijdschrift

Samenstelling: Edo Goverse (RAVON) & Mark de Boer (Diergaarde Blijdorp)
Foto's: Tim Gerbrands, Jelger Herder & Maartje Hilterman
Vormgeving: Kris Joosten

RAVON
www.ravon.nl

RAVON

Melden gestrande zeeschildpad

Zéér sporadisch spoelt er een zeeschildpad aan op het Nederlandse strand, meestal in de wintermaanden. Zeeschildpadden zijn dwaalgasten en overleven ons klimaat niet. Dus als een gestrande zeeschildpad nog leeft dan wordt deze, ongeacht de conditie, altijd naar een opvang gebracht en niet teruggezet in zee. De enige uitzondering op deze regel is de lederschildpad (zie instructies onderaan).

Op de achterzijde van deze kaart zijn de soorten weergegeven die kunnen aanspoelen, en wordt kort beschreven hoe u de soorten kunt herkennen.

Kemps zeeschildpad (Tim Gerbrands)

Hoe te handelen bij het vinden van een levende zeeschildpad

Bel Diergaarde Blijdorp te Rotterdam: **06 -12 74 79 70** of **010 - 443 14 81**.
Vervoer de zeeschildpad alleen in overleg met Blijdorp, en op de wijze die zij adviseren.

Lederschildpad (Pierre Bonnet)

Verzorging tijdens wachten of eventueel transport

- **Vochtig houden**
  Je kunt de zeeschildpad bijvoorbeeld in een in zeewater gedrenkte doek wikkelen als deze voorhanden is. Zorg ervoor dat de neusgaten van het dier vrij blijven. Houdt daarnaast de ogen van de zeeschildpad vochtig door er regelmatig zeewater in te druppelen.

- **Maak een beschutte en veilige omgeving**
  Probeer de zeeschildpad af te schermen van drukte zoals toeschouwers en zorg ervoor dat de schilpad op zijn buik kan blijven liggen.

- **Controleer ademhaling en conditie**
  Als het dier weinig reactie vertoont, verhoog dan de achterzijde van het schild naar een hoek van 30 graden om eventueel volgelopen longen leeg te laten lopen en zo de ademhaling te verbeteren.

- **Voorkom grote temperatuurveranderingen**
  Zet het dier **niet** in een verwarmde omgeving omdat grote temperatuurveranderingen zeeschildpadden fataal zijn!

Lederschildpad (Jan Willem van Duijn)

Lederschildpad, de uitzondering

De lederschildpad is de enige schildpad die ons klimaat kan overleven. Ze kunnen aanspoelen nadat ze verstrikt zijn geraakt in visnet, touw of plastic. Als het dier nog alert en beweeglijk is dan kán het volstaan om het dier te bevrijden en terug te zetten in zee. Indien het dier niet in goede conditie is of zware verwondingen heeft, handel dan zoals hierboven beschreven.

Dikkopschildpad (Ber van Perlo)

Hoe te handelen bij het vinden van een dode zeeschildpad

Bel Naturalis Biodiversity Center te Leiden: **071 - 568 76 00**.
In overleg met Naturalis wordt het dier vervoerd naar de door hun aangegeven locatie.

Geef waarnemingen van zeeschildpadstrandingen door!

Waarnemingen graag melden, liefst met foto, bij RAVON (kantoor@ravon.nl, 024 - 741 06 00) omdat zij alle landelijke zeeschildpadstrandingen bijhouden, en ook doorgeven via Telmee.nl of Waarneming.nl.

Waarneming.nl

TELMEE.NL

DIERGAARDE BLIJDORP ROTTERDAM ZOO

Samenstelling: Edo Goverse (RAVON) & Mark de Boer (Diergaarde Blijdorp)
Foto's: Pierre Bonnet, Jan Willem van Duijn, Ber van Perlo & Tim Gerbrands
Vormgeving: Kris Joosten (RAVON)

RAVON
www.ravon.nl

RAVON